

Utlåtande 2005: RIV (Dnr 322-3690/2005)

Samverkansavtal med Lärarhögskolan

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande
Samverkansavtalet med Lärarhögskolan i Stockholm godkänns enligt
bilaga. Avtalet ska börja gälla den 1 december 2005.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del - under förutsättning av kommun-
fullmäktiges godkännande - följande

Stadsledningskontoret får i uppdrag att besluta om vilka som ska fö-
reträda staden inom ramen för samverkansavtalet med lärarhögsko-
lan.

Föredragande borgarrådet Erik Nilsson anför följande.

Bakgrund

Lärarhögskolan i Stockholm och staden har gemensamma intressen inom för-
skolan och skolan. Det handlar om ett gemensamt ansvar för att genomföra
lärarutbildning, men innefattar också lärarutbildningens, kompetensut-
vecklingens och skolforskningens betydelse för arbetet med barn och elever i
förskola och skola.

Stadsledningskontoret har samordnat stadens arbete med att ta fram ett för-
slag till samverkansavtal med Lärarhögskolan. I stadens berednings- och för-
handlingsgrupp har utöver stadsledningskontorets representant ingått förvalt-
ningscheferna för Skarpnäcks, Skärholmens och Östermalms stads-
delsförvaltningar samt utbildningsförvaltningen. Även företrädare för kom-
petensfonden har deltagit i beredningsarbetet. Arbetet har bedrivits så att det

finns ett underlag för att också teckna avtal med andra högskolor med lärarutbildning.

Mina synpunkter

Lärarhögskolan är en nyckelorganisation för stadens möjligheter att kunna ha en högkvalitativ verksamhet inom förskola och skola. Att personalen i stadens skolor har den utbildning som krävs är av högsta prioritet för våra möjligheter att nå uppsatta mål.

Staden och Lärarhögskolan har genom den nya lärarutbildningen gemensamma intressen för ett djupare samarbete kring lärarstudenternas verksamhetsförlagda utbildning. Studenterna skall få ett bra mottagande i stadens skolor och lärarna den kompetensutveckling som krävs för att de ska kunna vara bra lärare för studenterna. Även arbetet med att tillvarata studenternas examensarbeten i stadens skolor behöver stärkas.

Staden behöver en fördjupad kontakt med den pedagogiska forskningen. Personalen behöver hela tiden utvecklas och känna till forskningsresultat på området för att kunna utveckla verksamheten. Detta avtal ger möjligheter till kompetensutveckling av stadens personal i samverkan med Lärarhögskolan.

Den praxisnära forskningen inom skolan behöver utvecklas och detta avtal är ett steg på vägen. I framtiden bör fler lärare dela sina tjänster mellan staden och Lärarhögskolan för att få ett ökat utbyte mellan verksamheterna. Det skulle också ge staden möjligheter att föra in problem- och frågeställningar till Lärarhögskolan och samtidigt få ta del av den forskning som bedrivs.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Kristina Axén Olin* och *Sten Nordin* (båda m) och *Lotta Edholm* (fp) enligt följande.

Vi föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att

1. delvis godkänna föredragande borgarråds förslag till beslut
2. därutöver anför följande.

Det är bra att föredragande borgarråd säger sig vilja öka användningen av resultaten från den skolnära forskningen i arbetet med att utveckla skolan. Men samtidigt är just den skolnära forskningen och lärarförsörjningen två områden som länge varit eftersatta av den socialdemokratiska regeringen.

Staden står inför en stor lärarbrist. För att locka fler till läraryrket måste attraktionskraften i läraryrket höjas genom fler karriärvägar (t ex lektorat) och en mer attrak-

tiv arbetsmiljö. Samtidigt sviker den socialdemokratiska regeringen det statliga ansvaret för lärarförsörjningen genom att ha som mål att endast examinera 7 000 lärare per år trots att rekryteringsbehovet är cirka 13 000 lärare per år de kommande åren. Vi vill därför att staden medverkar till att få till stånd en fristående lärarutbildning till exempel i Konstfacks gamla lokaler på Valhallavägen i Stockholm.

Detta är angeläget inte minst utifrån att den socialdemokratiska lärarutbildningen uppvisar allvarliga kvalitetsbrister. Särskilt allvarligt är lärarstudenternas omdömen om den egna utbildningen. Mindre än var femte student är helt nöjd med lärarutbildningen. Var femte tycker inte att den håller måttet. Var fjärde tycker att utbildningen inte ger någon förmåga alls eller mycket bristfällig förmåga att lära barn läsa, skriva eller räkna och bara var tredje lärarstudent tycker att de fått tillfredsställande utbildning att lära barn läsa skriva och räkna.

Högskoleverkets utvärdering av lärarutbildningen visade att det fortfarande råder en påtaglig brist på forskningsanknytning i lärarutbildningen. Medianvärdet för andelen disputerade lärare på lärarutbildningarna är bara 22 procent. Det är oerhört väsentligt för lärarutbildningens kvalitet att utbildningen når samma akademiska massa som övriga professionsutbildningar i högskolan. En starkt forskningsförankring kräver uppbyggnad av basresurser till forskning och forskarutbildning.

Problemen med dagens lärarförsörjning kommer inga samverkansavtal i världen råda bot på – för det krävs det en ny regering som vågar ställa krav och utvärdera resultaten.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

Samverkansavtalet med Lärarhögskolan i Stockholm godkänns enligt *bilaga*. Avtalet ska börja gälla den 1 november 2005.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del - under förutsättning av kommunfullmäktiges godkännande - följande

Stadsledningskontoret får i uppdrag att besluta om vilka som ska företräda staden inom ramen för samverkansavtalet med lärarhögskolan.

Stockholm den

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNIKA BILLSTRÖM

Erik Nilsson

Anette Otteborn

ÄRENDET

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 19 september 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Bakgrund

Lärarhögskolan i Stockholm och staden har gemensamma intressen inom förskolan och skolan. Det handlar om ett gemensamt ansvar för att genomföra lärarutbildning men innefattar också lärarutbildningens, kompetensutvecklingens och skolforskningens betydelse för arbetet med barn och elever i förskola och skola.

Stadsledningskontoret har samordnat stadens arbete med att ta fram ett förslag till samverkansavtal med lärarhögskolan. I stadens berednings- och förhandlingsgrupp har utöver stadsledningskontorets representant ingått förvaltningscheferna för Skarpnäcks, Skärholmens och Östermalms stadsdelsförvaltningar samt utbildningsförvaltningen. Även företrädare för kompetensfonden har deltagit i beredningsarbetet. Arbetet har bedrivits så att det finns ett underlag för att också teckna avtal med andra högskolor med lärarutbildning.

Avtalet

Genom avtalet är parterna ense om att fördjupa och bredda sitt samarbete. Avsikten är att skapa så goda, långsiktiga förutsättningar som möjligt för såväl lärarhögskolan som staden och dess berörda nämnder, att uppfylla de uppdrag som åvilar dessa från respektive huvudman och enligt föreskrifter, lagar och förordningar.

Parterna ska inom ramen för avtalet tillsammans

- skapa goda förutsättningar för barns, elevers och studerandes lärande och utveckling,
- skapa goda förutsättningar för arbetet i förskola och skola,
- utveckla kunskap om förskola/skola, lärande och utveckling,
- successivt utveckla verksamheten utifrån demokratiskt fattade beslut och förändringar i omvärlden.

Avtalet ger möjlighet till en dubbelriktad process. Det handlar både om att föra ut resultat av forskning och utbildning samt uppmuntra till forskning och att föra in problem- och frågeställningar från det omgivande samhället i lärarutbildningen.

Lärarhögskolan och staden ska kontinuerligt följa utvecklingen såväl i de verksamheter där staden och dess nämnder är skolhuvudman som inom lärarutbildningen vid lärarhögskolan. Inom avtalets ram ska ömsesidiga kontakter utvecklas genom att skapa projekt- och referensgrupper, bilda nätverk, arrangera seminarier och uppmuntra till debatt om skolan.

Samverkansarbetet leds av ett gemensamt utvecklingsråd. Lärarhögskolan och staden svarar för respektive kostnader för deltagande i rådet samt för det administrativa stöd som krävs för respektive part. Förslag till fördelning av finansieringen av olika

insatser bereds och beslutas av rådet. Slutligt finansieringsbeslut sker enligt gällande beslutsordning i respektive organisation.

Stadsledningskontorets förslag

Stadsledningskontoret föreslår att staden tecknar samverkansavtal med Lärarhögskolan i Stockholm enligt *bilaga 1* (här bilaga). Avtalet föreslås gälla från och med den 1 november 2005 och tills vidare. En uppsägning gäller från det kalenderårsskifte som inträffar året efter en uppsägning. Avtalet ersätter inga andra gällande avtal. Stadsledningskontoret föreslår att stadsdirektören får besluta om vilka som ska företräda staden inom ramen för samverkansavtalet.

Samverkansavtal

mellan Lärarhögskolan i Stockholm (Lärarhögskolan) och Stockholms stad (nedan kallad Staden) om samverkan och samarbete inom grundutbildning, kompetensutveckling och kunskapsutveckling.

När det vidare i detta avtal refereras till skolverksamhet så avses såväl det offentliga skolväsendet som förskola och skolbarnsomsorg.

Bakgrund

Vid Lärarhögskolan i Stockholm (LHS) bedrivs en omfattande samverkan med det omgivande samhället. Målet är att högskolan ska vara en självklar samverkanspartner och en naturlig mötesplats när det gäller grundutbildning, fortbildning och kompetensutveckling för skolorna i regionen.

Kunskap om lärande behövs i dag inom alla samhällssektorer och Lärarhögskolan vill också vidga sin roll som pedagogisk idégivare och samarbetspartner mot näringsliv och andra myndigheter. I nära samverkan med kommuner och näringsliv vill man fortsätta utbyggnaden av forsknings- och utvecklingsarbete och skapa nätverk för kommunikation och dialog. Nyckelord är ömsesidighet, samverkan och tillgänglighet.

Samverkansuppgiften är en uppgift för alla - från högskolestyrelse till den enskilda anställda. Det handlar om ett förhållningssätt gentemot alla som kommer i kontakt med Lärarhögskolan. Organisatoriskt finns vid LHS sedan 1997 ett regionalt utvecklingscentrum (RUC). RUC ska främja samverkan med omvärlden, verka för att knyta uppdrag till högskolan och ta initiativ till kompetensutveckling. RUC samordnar uppdrag som berör flera institutioner på Lärarhögskolan, initierar nya projekt, bedriver omvärldsbevakning, fungerar som en nyckel in i högskolan och har en mäklarroll.

Lärarhögskolan och Staden har ett gemensamt ansvar för att genomföra grundutbildning av lärare inom lärarprogrammet.

Stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden i Stockholm stad har ett delat ansvar för skolverksamheten i staden. Skolan och förskolan är målstyrda verksamheter, där de nationella målen är i fokus. Verksamheterna styrs dessutom av Stockholms stads skolplan och förskoleplan samt på årsbasis av kommunfullmäktiges budgetdirektiv.

Skolplanen lyfter bl.a. upp vikten av ledarskapet, såväl det som utövas av rektor som det som utövas av lärare i klassrummet.

Skolan har att hantera ständiga förändringar, relaterade till det omgivande samhället, elevunderlag, förväntningar från barn/elever och föräldrar etc. Detta ställer i sin tur stora krav på skolans ledning att i samverkan med berörda initiera och genomföra önskvärda förändringar.

Samverkan mellan förskola/skola och högskola/universitet spelar en avgörande roll i detta förändringsarbete. Exempel på detta är verksamhetsförlagd utbildning (VFU) och

arenan för forskning. Det finns ett stort behov bland den pedagogiska personalen av att utveckla den egna kompetensen då det gäller att systematisera och dokumentera erfarenheter. Forskning som tar sin utgångspunkt i personalens konkreta arbete är ett viktigt område.

Samarbete och samverkan mellan Lärarhögskolan i Stockholm och Stockholms stad

§ 1 *Gemensamma åtaganden*

Genom detta avtal är parterna ense om att fördjupa och bredda sitt samarbete. Avsikten är att skapa så goda långsiktiga förutsättningar som möjligt för såväl Lärarhögskolan som Staden och dess berörda nämnder, att uppfylla de uppdrag som åvilar dessa från respektive huvudman och enligt föreskrifter, lagar och förordningar. För detta samarbete skall medborgarnytan vara vägledande för såväl forskning som utbildning och utvecklingsarbete.

Grunden är ett gemensamt samhällsuppdrag där parterna har olika ansvar och kompetens inom området förskola och skola. Parterna ska inom ramen för detta avtal tillsammans

- skapa goda förutsättningar för barns, elevers och studerandes lärande och utveckling
- skapa goda förutsättningar för arbetet i förskola och skola
- utveckla kunskap om förskola/skola, lärande och utveckling
- successivt utveckla verksamheten utifrån demokratiskt fattade beslut och förändringar i omvärlden.

Visionen om partnerskap för ökad samverkan markerar tydligt ett gemensamt långsiktigt åtagande mellan Lärarhögskolan och Staden. Avtalet bygger på ett ömsesidigt förtroende, ett delat åtagande såväl som gemensamma fördelar och vinster därav.

Samverkan ses som en möjlighet till en dubbelriktad process som handlar både om att föra ut resultat av forskning och utbildning, uppmuntra till forskning och att föra in problem- och frågeställningar från det omgivande samhället.

Lärarhögskolan och Staden ska därför kontinuerligt gemensamt följa utvecklingen i de verksamheter där Staden och dess nämnder är skolhuvudman. Detta gäller samtliga skolformer.

Lärarhögskolan och Staden ska vidare kontinuerligt gemensamt följa utvecklingen inom lärarutbildningen vid Lärarhögskolan. En nära samverkan mellan Staden och Lärarhögskolan är en förutsättning för att uppnå kraven som ett delat ansvar för lärarutbildningen ställer. Parterna ska gemensamt och var och en inom sitt kompetensområde stimulera sambandet mellan teori och verksamhetsanknytning i lärarutbildningen.

Parterna åtar sig att gemensamt verka för en god lärarutbildning. Syftet med avtalet är att Lärarhögskolan och Staden utifrån gemensam analys och respektive parts intresse enas om förslag till ändamålsenliga insatser. Insatser som initieras och genomförs som följd av detta avtal ska vara av sådan karaktär att de är till ömsesidig nytta.

Syftet är vidare att finna former för kompetensutveckling och utvecklingsprojekt för Stadens skolor och personal och därmed skapa fördjupad kontakt mellan forskning, utbildning och Stadens skolverksamhet.

Inom avtalets ram ska ömsesidiga kontakter utvecklas genom att skapa projekt- och referensgrupper, bilda nätverk, arrangera seminarier och uppmuntra till debatt om skolan.

§ 2 Samverkansorganisation

Lärarhögskolan och Staden bildar ett gemensamt utvecklingsråd som företräder respektive ledning. Rådet skall bestå av tre till fem personer från vardera Lärarhögskolan och Staden. Parterna utser var för sig sina respektive representanter. Rådet skall verka för att genomföra intentionerna i detta avtal.

Rådets uppgifter är, när det gäller grundutbildning, kompetensutveckling, forskning och annan verksamhets- och kunskapsutveckling, att

- ta initiativ till gemensamma partnerskapslösningar inklusive olika finansierings- och organisationslösningar för genomförandet av dessa
- vara ett forum för dialog
- följa nationella och internationella tendenser.

Rådet uppgifter är också att

- säkra en fortsatt utveckling av VFU
- följa upp och utvärdera gemensamma projekt
- tydliggöra kontaktytor och fördjupa samarbetet mellan parterna
- initiera informationsinsatser om parternas samarbete.

Rådet beslutar om arbetsordning för sammanträde, ärendeberedning m.m.

Rådets ledamöter utses för fyra år i taget.

Rådet utser en ordförande och en vice ordförande bland rådets ledamöter. Dessa väljs på två år och skall alternera mellan de två parterna.

Ordförande tillses att kallelse till rådsmöte sker minst fyra gånger om året.

Rådet skall årligen redovisa utvecklingsinsatser och övriga aktiviteter som genomförts inom ramen för detta avtal.

§ 3 Resurser för samverkan

Lärarhögskolan och Staden svarar för respektive kostnader för deltagandet i rådet samt för det administrativa stödet som krävs för respektive part.

Förslag till fördelning av finansieringen av olika insatser bereds av och förslag beslutas av rådet. Slutligt finansieringsbeslut sker enligt gällande beslutsordning i respektive organisation.

För varje insats beslutar rådet om dess närmare genomförande, uppföljning etc.

§ 4 Avtalets giltighet

Avtalet gäller fr.o.m. den 1 september 2005 och tills vidare. En uppsägning gäller från det kalenderårsskifte som inträffar året efter en uppsägning.

Detta avtal ersätter inga andra gällande avtal.

Undertecknat den i två likalydande exemplar av vilka parterna tagit var sitt.

För Stockholms stad

För Lärarhögskolan i Stockholm

.....

.....

Bosse Sundling
Stadsdirektör

Eskil Franck
Rektor